

Exemple. Rúbrica per avaluar la comprensió lectora de cicle mitjà a ESO

Criteris de realització	Criteris de resultats			
	1. NOVELL	2. APRESENT	3. AVANÇAT	4. EXPERT
	ABANS DE LLEGIR. Activació dels propòsits i coneixements previs per accedir, prevalorar i recuperar informació, fent atenció a indicis visuals o a petits fragments.			
<p>ACTIVACIÓ DELS PROPÒSITS I CONEIXEMENTS PREVIS. Activació dels propòsits: <i>per a què el llegeixo? Quin interès té per a mi? Què espero trobar-hi?</i> Coneixements previs del tema. Tipus de text: <i>què en sé? Deu tenir relació amb algun altre tema?</i></p>	<p>Li cal ajuda per seguir un procés que l'orienti en una primera aproximació. Respon a preguntes per descobrir els propòsits, així com la funció del text en relació als coneixements previs.</p>	<p>Amb alguna ajuda ha fet memòria del que sap del tema. S'ha fet preguntes per ordenar els seus coneixements i propòsits: <i>què en sé?, m'agrada aquest tema? De què parla? Què hi voldria aprendre? Què espero trobar-hi?</i></p>	<p>Ha recuperat sol els coneixements previs. I amb ajuda els ha emprat per precisar millor els propòsits: <i>què hi busco?, què puc ampliar, posar en dubte o contrastar?</i></p>	<p>Sense ajuda ha recordat de manera més aprofundida els coneixements previs i els ha emprat per precisar millor els propòsits: <i>què hi busco?, què puc ampliar, posar en dubte o contrastar?</i> Ha pogut ajudar a altres nois i noies.</p>
<p>PREVALORACIÓ I RECUPERACIÓ D'INFORMACIÓ. Primera idea a través d'una escombrada visual, fixant-se en indicis com la relació imatge-text: <i>de que tractarà?, què hi aprendré?</i> Localització de la informació rellevant <i>per</i></p>	<p>Es fa una idea del contingut amb l'ajuda de preguntes (<i>de què parla el text?</i>) Sobretot es fixa en les imatges i esquemes, però també en els títols i subtítols.</p>	<p>Amb ajuda, entén el sentit del títol i el subtítol i fa aproximacions al contingut del text força encertades. En textos electrònics, comença a saber fixar-se en l'encapçalament i les imatges abans de llegir tot el contingut.</p>	<p>En textos de treball, capta sol i bastant bé si la informació respondrà als seus dubtes (o sigui si serà rellevant o pertinent als seus objectius). En textos electrònics, es fixa en l'encapçalament, les imatges, l'autoria i les seccions de la web, abans de llegir tot el contingut.</p>	<p>En textos de treball, impresos i electrònics, sap interpretar els indicis del text, de manera que és capaç de captar la informació més rellevant per als seus propòsits i distingir-la de la informació que l'autor ha volgut remarcar.</p>

<p><i>fer-se una idea de la fiabilitat global del text (està actualitzat? Es basa en bones fonts? Quina és la trajectòria de l'autor?), i de la finalitat (educativa, comercial, divulgativa o científica?), intencionalitat (persuadir, informar, explicar, entretenir, argumentar...) i rellevància (respon als meus propòsits?).</i></p>	<p>Amb ajuda, s'ha fixat en l'actualització, o sigui, si consta la data de publicació o si forma part d'un document més ampli que la porti. Sap valorar si és molt antic o de recent publicació. A partir d'indicis, es fa una idea de l'interès personal (rellevància).</p>	<p>Amb ajuda s'ha fixat si és un document signat. Si ho és, comprova si té el suport d'altres institucions o informació sobre la seva trajectòria i credibilitat. Si el document no té data ni té el suport de cap institució comenta amb el grup l'interès.</p>	<p>S'ha fixat en la data de publicació. Amb ajuda, ha sabut expressar la finalitat de la publicació i quina és la intenció de l'autor.</p>	<p>Sap en què s'ha de fixar per valorar la finalitat, intencionalitat i fiabilitat del text i de l'autor i ho sap fer sol. Ha après a buscar informació de l'autor. Comparteix amb el grup els indicis que ha utilitzat per informar-se de la fiabilitat del document.</p>
	<p>En els textos de treball i estudi, sap localitzar una informació explícita dins un text breu que no té informacions contraposades. Ex: trobar un enllaç, un ítem d'una llista o menú, respondre a una pregunta.</p>	<p>En els textos de treball i estudi, sap localitzar una informació explícita dins un text amb informacions contraposades, que poden requerir saber distingir entre significats semblants.</p>	<p>En els textos de treball i estudi, sap localitzar una informació explícita dins un text mixt (que conté informació gràfica com taules o diagrames) amb informacions contraposades.</p>	<p>En els textos de treball i estudi, sap localitzar informació en documents múltiples (electrònics) i extensos, tot fent ús dels menús, llistes, pestanyes, etiquetes i categories per accedir-hi amb més facilitat, i sense perdre's o tenir estrès cognitiu.</p>
	<p>Preveu les dificultats de comprensió, sobretot les relacionades amb el vocabulari.</p>	<p>Preveu les dificultats de comprensió relacionades amb el vocabulari i sap què fer per solucionar-les.</p>	<p>S'adona que tot i comprendre el vocabulari hi ha algunes idees que se li escapen per falta de coneixements o per l'estructura dels paràgrafs.</p>	<p>Ha sabut preveure no només les dificultats relacionades amb el vocabulari o les idees principals, sinó amb la intenció, propòsits o posició de l'autor.</p>

DURANT I DESPRÉS DE LA LECTURA. Processament de la informació.				
INTERPRETACIÓ				
<p>COMPRESIÓ INTERPRETATIVA (O INFERENCIAL)</p> <p>El lector és capaç de construir nous significats a partir dels coneixements i experiències que cadascú té guardats a la memòria a llarg termini.</p> <p>Hi ha una progressió en l'aplicació d'estratègies rendibles en l'accés al significat, des de les més bàsiques (descodificació utilitzant coneixements de la llengua) a les més complexes, en les quals les inferències de tot tipus ajuden a interpretar el text i trobar-hi un sentit personal.</p>	<p>Està més pendent de no cometre errors que de seguir l'argument o preveure'n la continuació. Només reté algunes idees que va llegint a l'inici. Entén el llegir com <i>dir allò que està escrit</i>. Però amb ajuda, comença a fer inferències: <i>per què diu que...?</i> i prediccions: <i>com deu continuar el que has llegit?</i>.</p>	<p>Amb ajuda aprèn a dedicar temps a recordar, en documents senzills, el fil d'allò que va llegint, preveure la continuació i comprendre'n el sentit. Comença a fer inferències i prediccions ell sol, les més previsibles.</p>	<p>De seguida es fa conscient del sentit global i per això sistemàticament fa inferències i prediccions quan llegeix, amb documents d'una certa complexitat. Sap explicar com ho fa per recordar el fil o preveure'n la continuació.</p>	<p>Sense ajuda, amb seguretat i correcció entén el sentit global, els significats entre línies, assenjala amb precisió el fil textual i fa prediccions, amb documents complexos. Sap explicar als companys com ho han de fer per recordar el fil, avançar-se als continguts de la lectura i atorgar-los un sentit.</p>
	<p>Quan troba paraules o seleccions que no entén demana el significat o les cerca a un diccionari, especialment les bàsiques per entendre el text.</p>	<p>Quan troba una paraula desconeguda, valora si és bàsica per entendre el text. Si ho és, en dedueix el significat pel context o per la relació amb altres paraules, o bé busca al diccionari o ho pregunta.</p>	<p>Aplica les estratègies necessàries per captar el significat de les paraules desconegudes i a més sap diferenciar els matisos de significats semblants.</p>	<p>Aplica les estratègies necessàries per captar el significat de les paraules desconegudes, diferenciar significats semblants i entendre idees o ambigüitats que estan més enllà de la comprensió lèxica.</p>
	<p>Ha participat en equips fent tasques de comprensió. Ha sabut demanar ajuda quan li ha calgut per respondre algunes preguntes sobre el document que llegeix.</p>	<p>Ha participat en tasques cooperatives de comprensió de documents, tot fent-hi aportacions. Ha sabut demanar ajuda quan li ha calgut i ha respost les preguntes sobre un document. Ha sabut explicar en què ha</p>	<p>Ha interpretat bé les demandes del professorat i ha sabut organitzar tasques cooperatives. Ha respost bé totes les preguntes plantejades. Ha sabut explicar les</p>	<p>Ha interpretat bé les demandes del professorat i ha sabut organitzar tasques cooperatives i ajudar als companys. Ha pogut ajudar als altres a emprar estratègies per llegir comprensivament. Les seves respostes han</p>

		participat.	estratègies per aconseguir una lectura comprensiva.	estat correctes i creatives.
<p>VELOCITAT I EXPRESSIÓ</p> <p>Llegir sempre implica comprendre. Segons habilitats i capacitats personals, la velocitat canvia.</p> <p>L'alternança de lectura en veu alta o baixa, sol o en grup, prepara l'alumne a formar-se com a lector expert.</p>	<p>Abans de llegir en veu alta, ha fet una lectura en veu baixa i ha preparat el fragment assignat.</p> <p>Llegeix de manera literal, però fa aproximacions a una lectura comprensiva. Si no prepara la lectura, es deixa alguna paraula o la canvia.</p> <p>Quan llegeix, encara que ho fa a poc a poc, els companys i companyes l'entenen.</p>	<p>Abans de llegir, prepara la lectura. Comprova si hi ha paraules de les quals en desconeix el significat.</p> <p>Demana ajuda al seu grup en les dificultats. Entén el contingut de manera literal; la pronúncia fonètica és adequada.</p> <p>Llegeix totes les paraules, no se'n deixa, no les canvia afegeix, inverteix o vacil·la.</p>	<p>Primer ha comprovat el vocabulari i ha interpretat el sentit global, fa una entonació comprensiva i la fa amb el ritme adequat (ni massa lent ni massa ràpid, mantenint sempre el mateix ritme).</p>	<p>Llegeix sense dificultats i amb el ritme adequat. És una lectura comprensiva i expressiva i segueix la puntuació que organitza les frases i el text sintàcticament. Fa bona entonació, sense afectacions.</p>
SÍNTESI I INTEGRACIÓ DE LES IDEES PRINCIPALS				
<p>SÍNTESI I INTEGRACIÓ</p> <p>Ús de diferents materials en la recerca d'informació, llibres, apunts, conferències, Internet, i de diferents procedències. Comporta: Capacitat de seleccionar informació rellevant. Capacitat per reformular aquesta informació més sintèticament generalitzar. Capacitat per construir un</p>	<p>Selecciona la idea principal si es destaca en títols, subtítols o imatges. Sense ajuda, tendeix a marcar com a idea principal una de manera subjectiva, sense tenir en compte el significat global.</p>	<p>Selecciona la idea principal paràgraf a paràgraf amb ajuda de preguntes, encara que no estigui destacada.</p> <p>Genera categories noves (=paraules, imatges o gràfics) per englobar el significat de conceptes diferents (ex: <i>els vehicles</i>) o per destacar les idees principals i les seves relacions.</p> <p>Posteriorment, amb ajuda, construeix un text personal en relació al contingut de la lectura que</p>	<p>Selecciona la idea principal en funció dels seus objectius i la sap distingir de la que l'autor ha volgut destacar.</p> <p>Genera noves categories per englobar el significat de conceptes diferents o per destacar-hi les idees principals, i dedueix continguts que el text no expressa explícitament.</p> <p>Posteriorment, en fa</p>	<p>Selecciona la idea principal i la sap distingir del tema. Genera noves categories per englobar el significat de conceptes diferents o per destacar-hi les idees principals (encara que el text contingui idees abstractes, especialitzades o no explícites).</p> <p>Les relaciona en format gràfic (esquema, mapa conceptual...). Finalment, elabora una síntesi creativa.</p>

text personal que respongui a les intencions de la recerca.		respon als seus propòsits.	una síntesi amb paraules seves.	
	Sintetitza passatges d'informació explícita dins un text senzill (un text amb poca informació i sense informació contraposada).	Sintetitza i combina fragments d'informació de dos textos continus encara que contenguin informació contraposada.	Integra informació de diversos textos amb continguts complementaris . Quan troba informacions extenses i contraposades les sap comparar i manejar.	Combina amb sentit diversos passatges d'informació -de tots els formats inclosos els textos múltiples. Maneja les notes al peu de pàgina, les etiquetes electròniques i altres organitzadors.
REFLEXIÓ, CONNEXIÓ I METACOGNICIÓ				
REFLEXIÓ I CONNEXIÓ Tant en textos de treball com literaris o narracions, sap llegir <i>més enllà de les línies</i> , o sigui, connectar la lectura amb altres lectures, sabers o experiències. A partir del contrast entre el que sabia i el que li aporta el nou text, comprova les seves prediccions inicials, es formula preguntes per aclarir dubtes, per voler saber més, o per desacord en alguna part.	Connecta una part de la informació del text amb experiències personals. Ho fa amb ajuda d'algú.	Connecta alguna part del document amb experiències personals i també amb coneixements, fets, o situacions quotidianes. Ho fa amb ajuda d'algú.	Recorre a coneixements o a textos ja llegits, sense gaire dificultat i els relaciona entre si. Aquest contrast de material li permet completar conceptes, comprovar les seves prediccions inicials, i fer-se preguntes per adquirir nous coneixements o visions de la vida.	Sap relacionar la lectura amb altres textos o coneixements i a més aprofundeix en els continguts científics o conceptuals (si són textos de treball), o en la visió de la vida (si són textos literaris o narracions) , de manera que planteja noves preguntes i avança en els seus coneixements o esquemes mentals. Sap explicar alguna de les operacions que fa a altres noies o nois
COMPRESIÓ CRÍTICA Reconeixement que tot	A partir d'anàlisis col·lectives, es fa conscient que els textos poden	Reconeix, conjuntament amb el grup, que un text té una intencionalitat, tot	A partir d'una ajuda per part del professor (orientacions,	En les lectures amb textos especialitzats, aplica sistemàticament i sense

<p>text (literari, narratiu o de treball) sempre és susceptible d'anàlisi crítica perquè:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La informació canvia en el temps. 2. Cada autor té una manera de plantejar els temes a partir de maneres de pensar i coneixements. 3. Hi ha llenguatges, com el de la publicitat, tendenciosos, que exigeixen actituds altament crítiques. Sovint la persona que llegeix un text a vegades el reinterpreta en funció de les seves creences. 	<p>contenir errors o inexactituds. Col·labora amb un grup per contrastar diferents versions d'un mateix fet.</p>	<p>i que tendeix a analitzar el contingut només des de les seves creences o idees prèvies. Recorda què ha après en situacions anteriors del tema i comprova si hi ha desacords.</p>	<p>qüestionaris) sap interpretar documents: relació entre creences o formació de l'autor, aportació d'evidències i proves i fiabilitat de les afirmacions i conclusions, detecció d'incoherències, tant dintre el document com respecte als coneixements del tema.</p>	<p>ajuda, una anàlisi crítica. Contrasta el que llegeix amb els seus coneixements i, sempre que cal, busca informació per a valorar les evidències, les proves, els experiments que s'hi presenten per deduir-ne la fiabilitat. De manera que si hi ha diferents perspectives o punts de vista les sap destriar i posicionar-se, si fa falta justificant-les. Comparteix dubtes amb el grup, i és capaç d'ajudar els altres en la lectura crítica d'un document.</p>
<p>AUTOREGULACIÓ DE LA LECTURA</p> <p>Reconeixement dels errors de lectura i d'interpretació, i autocorrecció.</p>	<p>Amb ajuda aplica estratègies que li son útils per llegir. Per exemple, mirar tot el document, llegir el títol, mirar imatges, preparar la lectura de paraules poc usuals... Quan llegeix procura no fer errors. Sovint li cal ajuda per adonar-se de punts forts i febles en lectura, però l'accepta i la té en compte la major part de les vegades.</p>	<p>Encara li cal ajuda per revisar estratègies de comprensió i dificultats. L'accepta i la té en compte sempre. Sap que ha de tornar enrere per corregir els errors.</p>	<p>No necessita ajuda per situar-se en un text. Reconeix, sense ajuda, en què avança, i quines són les parts febles en lectura. Sap reconèixer si la lectura li ha de comportar molta o poca dificultat. Si fa errors té capacitat de rectificar sol en tots els casos. Té capacitat per fer propostes de</p>	<p>Té autonomia en lectura i capacitat per ajudar els altres a valorar els seus avanços i millorar les dificultats. Sap explicar com ho fa per llegir i les causes dels errors, és a dir, sap reflexionar metacognitivament.</p>

			millora i sap aplicar-les.	
	Enregistra en algun lloc (diari d'aprenentatge, portafolis, bloc...) alguns aspectes en que ha avançat.	Enregistra els aspectes en què ha avançat i hi escriu (amb ajuda) els aspectes que requereixen millora, les seves causes i solucions, però de forma mecànica.	Enregistra els aspectes en què ha avançat i els que requereixen millora, les seves causes i solucions i ho fa a fons i amb convicció.	Enregistra els aspectes en què ha avançat i els que requereixen millora, les seves causes i solucions, i fa reflexions originals amb propostes creatives de millora que demostren un profund autoconeixement.
COMPROMÍS AMB LA LECTURA				
LLEGIR PER INICIATIVA PRÒPIA Gaudi en la lectura regular de textos de diferents tipologies, gèneres i formats.	Llegeix textos quan un adult li recorda que ho faci.	De tant en tant llegeix per iniciativa pròpia determinats tipus de textos (bé literaris, narratius o bé de treball).	Llegeix regularment per iniciativa pròpia determinats tipus de textos (tant literaris o narratius com de treball).	Llegeix regularment i per iniciativa pròpia tant textos literaris o narratius com textos de treball en diferents formats (imprès i electrònic) i en gaudeix.
ÚS DE LA BIBLIOTECA PER INICIATIVA PRÒPIA Ús de la biblioteca per iniciativa pròpia i coneixement dels mecanismes d'organització i funcionament.	Empra la biblioteca quan un adult o un company li suggereix.	A vegades empra la biblioteca per iniciativa pròpia, i comença a conèixer els mecanismes d'organització i funcionament.	Empra la biblioteca per iniciativa pròpia regularment i coneix els mecanismes d'organització i funcionament.	Empra la biblioteca per iniciativa pròpia regularment i fa ús dels mecanismes d'organització i funcionament.
CRITERIS PERSONALS Manifestació de criteris personals en la selecció de les lectures.	Sap dir quins tipus de lectures són les seves preferides a grans trets.	Ha assolit el nivell novell i té algunes lectures preferides del passat.	Selecciona les seves lectures ajudat de criteris d'altres persones.	Selecciona les seves lectures seguint uns criteris personals que sap argumentar.